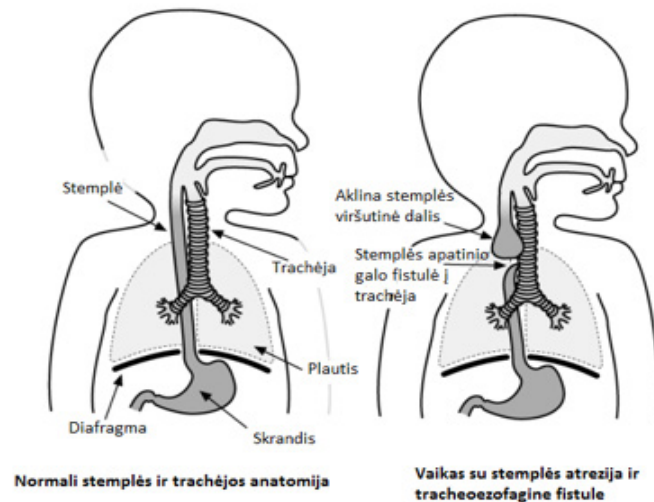

Stemplės atrezija sirgusio vaiko rekomendacijos darželio darbuotojams

_____ gimus buvo diagnozuota reta liga- stemplės atrezija (sutrumpintai SA).
(Vaiko vardas)

Tai reiškia, jog stemplė (vamzdelis maistui keliauti iš burnos į skrandį) tinkamai nesusiformavo ir neišsivystė vientisai iki skrandžio. Todėl vaikui tik gimus reikėjo atlikti skubią operaciją, kurios metu buvo atkurtas stemplės vientisumas.

Dažniausiai vaikai po stemplės operacijos gyvena pilnaverčius gyvenimus, gali lankyti vaikų kolektyvus, tačiau dėl įgimtos ligos ir jai gydyti atliktos operacijos, jiems būdingi tam tikri maitinimosi ypatumai.

Ši atmintinė yra skirta Jums susipažinti su _____ mitybos ypatumais.
(Vaiko vardas)

Ką jums reikia žinoti apie mūsų vaiko būklę:

1. SA turėjusiems vaikams būdingas savitas kosulys. Jį sukelia trachėjos (vamzdelis orui keliauti) silpnumas. Šis kosulys nėra ligos ženklas, ar kad tai, kad vaikas yra užkrečiamas. Tai tiesiog savitos vaiko anatomijos nulemtas kosulys.
2. Šiems vaikams būdingi dažni springimai maistu, kadangi operuotoje stemplės vietoje formuojasi randas. Normali stemplė yra šiaudelio formos, tačiau po stemplės operacijos, stemplė gali priminti smėlio laikrodį- o smėlio laikrodžio kaklelio vietoje (rando vietoje) gali užstrigti maistas.
3. Šiems vaikams taip pat būdingas gastroezofaginis refluksas- tokia liga, kai skrandžio turinys grąžinamas atgal į stemplę. Dėl to jiems rekomenduojama valgyti dažnai, bet mažesnėmis porcijomis nei bendraamžiams. Rekomenduojama miegoti su pakelta pagalve.

VAIKŲ LIGONINĖ

VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų filialas

Dėl visų išvardintų priežasčių, šiems vaikams **reikalinga papildoma pagalba ir dėmesys valgymo metu:**

1. Rekomenduojama **valgyti tik ramioje, saugioje aplinkoje**, izoliuotų nuo trikdžių (aplink lakstantys vaikai, garsi muzika).
2. Jiems reikia priminti **sėdėti tiesiai** valgymo metu.
3. **Negalima skubinti** valgančio vaiko, nes tai gali įtakoti užspringimą.
4. Reikia priminti **valgyti mažais kasneliais** ir iš lėto.
5. Paskatinti ir padrašinti nuolat **gurkštelėti vandens** valgymo metu, kad maistas tolygiai slystų stemple žemyn.
6. Rekomenduojama valgyti daugiau nei 3 k/d, mažesnėmis nei bendraamžių porcijomis.
7. Žmogus, prižiūrintis šiuos vaikus valgyti metu, turi būti susipažinęs su springusio vaiko pirmos pagalbos suteikimu.

Paspringus maistu, vaikas nustos valgyti, atrodys susikrimtęs, šiurkščiai alsuos. Nors tai gali atrodyti labai gąsdinančiai, su tinkama pagalba, paprastai springimo epizodas praeis be gydymo, todėl atkreipiame dėmesį į tai kaip reikėtų elgtis maistui įstrigus:

1. **Padrašinti!** Jei vaikas sugeba atsikosėti, reikėtų padrašinti atsigerti vandens ir taip padėti nuslinkti įstrigusiam maistui.
2. **Netrąkykite** per nugarą!
3. **Pasiūlykite atsigerti!** Jei užspringus, vaikas pradeda kvėpuoti ypatingai šiurkščiai, tuomet pasiūlykite išgerti mažą kiekį gazuoto gėrimo, kuris turėtų padėti nuslinkti maistui žemyn. Tėveliai pasirūpins, kad vaiko asmeniniuose daiktuose, visuomet būtų gazuotas gėrimas.
4. **Nuraminkite!** Negalint nuryti maisto, vaikai dažnai mėgsta atsisėsti ant kelių, būti paglostyti, kad atgautų pasitikėjimą savimi. Nuveskite vaiką į tylią, ramią vietą be aplinkinių žvilgsnių, kad nesukeltumėte jam papildomo išgąščio.
5. **Stebėkite!** Jei vaikas yra sąmoningas, pats atsikosti, duokite šiek tiek laiko problemai susitvarkyti savaime, tačiau visa laiką stebėkite jį. Jei matote, kad vaiko būklė negerėja, silpnėja kosulys, susirūpinkite, ar nereikia pradėti taikyti **springstančio vaiko gaivinimo**, iškviešti greitosios medicinos pagalbos, tėvų ir vykti į ligoninę chirurginiam springimo priežasties šalinimui.

Šiuo metu _____ sugeba valgyti trintą maistą su mažais gabalėliais/kietą maistą mažais
(Vaiko vardas)

gabalėliais/jprastą maistą jo amžiaus vaikams, kramtyti ir praryti pirštais/šakute valgomus produktus.

Iki šiol turėjome _____ springimo atvejų.

Ačiū Jums už supratingumą ir bendradarbiavimą.

